

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	21104 - Geografia Humana General / 1
Titulació	Grau de Geografia - Primer curs Grau d'Història - Quart curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Hugo Capellà Miternique hugo.capella@uib.eu	13:00	15:30	Dimecres	03/09/2018	31/07/2019	44-C Edifici Guillem Colom
	13:00	15:30	Dilluns	03/09/2018	26/07/2019	44-C Edifici Guillem Colom

Contextualització

L'assignatura "Geografia Humana General" pretén ésser un dels instruments per mitjà dels quals posar els primers fonaments en la formació bàsica dels estudis de Grau en Geografia.

"Geografia Humana General" forma part del Mòdul Troncal del Títol de Grau en Geografia. El mòdul troncal alhora es subdivideix en tres matèries: Geografia Humana, Geografia Física i Geografia Regional. L'assignatura "Geografia Humana General" és la primera que s'imparteix de la matèria Geografia Humana, matèria seqüència en 6 assignatures, una primera de caràcter general "Geografia Humana General" i la resta d'específiques, en un intent d'ordenar el procés d'ensenyança-aprenentatge des d'allò general a allò més concret.

El mòdul troncal agrupa les competències específiques del títol i constitueix l'eix central de la Geografia com a disciplina científica. En conseqüència, l'assignatura "Geografia Humana General" respon en el seu disseny a l'adquisició d'alguns dels objectius específics del Títol de Grau com són comprendre els coneixements fonamentals de la matèria geogràfica com a disciplina científica, ser capaç d'analitzar processos, canvis i interaccions al medi físic i a l'entorn humà o adquirir una consciència crítica de la importància de l'escala temporal als processos físics i humans i a llurs interaccions. L'assoliment dels objectius del mòdul troncal a on pertany l'assignatura "Geografia Humana General" serà indispensable de cara a la futura carrera professional, tant a l'empresa com a l'administració pública.

Requisits

Guia docent

Competències

Específiques

- * CE4 - Demostrar un coneixement global de la construcció de llocs i entorns fora de la seva pròpia i immediata experiència quotidiana i comprendre la forma en què un determinat lloc s'ha constituït i és permanentment renovat per processos físics, ambientals, biòtics, socials, històrics, econòmics i culturals. .

Genèriques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/grau/comp_basiques/ .

Transversals

- * CG1 - Ser capaç de conceptualitzar patrons, processos, interaccions i canvis en el món físic i a l'entorn humà, entesos ambdós com un sistema dins d'una àmplia gamma d'escala espacial. CG2 - Adquirir una consciència crítica de la importància de l'escala temporal en processos físics, humans i en les seves interaccions i en com aquests operen a escala local, regional i mundial. CG4 - Demostrar coneixement i comprensió crítica de les diverses formes de representació dels entorns humans i físics, així com aconseguir el domini de la tecnologia associada amb l'adquisició i l'anàlisi de dades geogràfiques, tals com mètodes estadístics, de laboratori, d'anàlisi quantitatives, aplicacions informàtiques i teledetecció. CG5 - Aplicar a l'entorn professional els coneixements, metodologies i les tècniques adquirides durant la formació acadèmica de grau i desenvolupada amb un alt grau de responsabilitat, compromís ètic i capacitat d'integració en equips multidisciplinaris. .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

En ser una assignatura de formació bàsica i del primer curs del Grau, els continguts de la mateixa es plantegen de forma genèrica en torn dels grans temes de la Geografia Humana, tota vegada que especificitats temàtiques podran abordar-se en la resta d'assignatures de la matèria Geografia Humana.

El tractament d'aquests temes generals de la Geografia Humana s'adapta al repte que tenen actualment les Ciències Socials d'analitzar els grans canvis que han tingut lloc al món al llarg de les darreres quatre dècades. Per això, els continguts introdueixen als alumnes en l'estudi de les transformacions demogràfiques, econòmiques, socials i, sobretot, territorials que són part de l'entramat del procés de globalització.

Continguts temàtics

1. Fonaments epistemològics de la geografia humana:
 - 1.1 Un objecte d'estudi complex.
 - 1.2 La confusió entre objecte i mètode d'estudi.
 - 1.3 Holisme: utopia o realitat?

Guia docent

2. Geografia humana: a la recerca d'un lloc dins del món acadèmic:
 - 2.1 L'herència kantiana.
 - 2.2 El gran debat intern del segle XX.
 - 2.3 Una diversitat enriquidora.
3. Geografia humana una llarga tradició:
 - 3.1 L'Ekumene d'Estrabó.
 - 3.2 La tradició vernàcula oblidada.
 - 3.3 Darrera Jean Brunhes: l'origen intel·lectual del concepte.
 - 3.4 El secret de les escales d'anàlisi espacial.
4. La quantificació demogràfica de la informació geogràfica:
 - 4.1 Evolució de la població.
 - 4.2 Estructura i model demogràfic.
 - 4.3 Població i poblament.
5. La visió economicista i modelitzada de l'espai:
 - 5.1 L'explicació de les distribucions espacials des del capital.
 - 5.2 Avantatges i limitacions de les modelitzacions.
 - 5.3 La globalització econòmica i els seus efectes sobre l'espai.
6. L'alternativa social: a la recerca de visions qualitatives:
 - 6.1 La implicació del geògraf en la construcció de l'espai.
 - 6.2 Vers un espai més qualitatiu.
 - 6.3 L'ús de les representacions espacials.
7. La revisió de la geografia humana des de la visió política i cultural:
 - 7.1 El dilema cultural dins la geografia humana.
 - 7.2 Vers una geografia política civil.
 - 7.3 Identitat i multiculturalitat.

Metodologia docent

El procés d'ensenyament - aprenentatge es desenvoluparà a partir diversos procediments que, d'una banda, comptaran amb la participació directa del docent (activitats presencials), i d'altra, amb activitats que l'alumnat haurà de desenvolupar de forma autònoma (activitats no presencials). Pel que fa a les primeres seran les següents:

1 la classe teòrica en la que el professor oferirà els conceptes fonamentals i les grans línies dels continguts del temari;

2 les sessions de pràctiques d'aula, en les que amb el guiatge del docent, l'alumnat haurà d'assolir habilitats tècniques per ampliar i analitzar els continguts;

Guia docent

3 les sessions de seminari en que l'alumnat aprofundirà en aspectes concrets dels diversos temes de l'assignatura a partir de la lectura, la reflexió i el debat en grup mitjà, comptant amb la tasca de moderació i orientació del professor;

4 lessortides de camp serviran per detectar, analitzar i reflexionar sobre la incidència de l'activitat humana en un àmbit concret del territori.

5 la tutoria, finalment, possibilitarà la comunicació entre docent i alumnat, sobre tot per orientar l'alumne en l'elaboració d'informes i memòries.

Activitats de treball presencial (1,5 crèdits, 37,5 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques		Grup gran (G)	Exposició a càrrec del professor dels continguts bàsics i de les línies mestres del temari	15
Seminaris i tallers		Grup mitjà (M)	Debats sobre un aspecte concret del temari a partir d'una lectura que, prèviament, el professor haurà desat a Aula digital	15
Classes pràctiques		Grup gran (G)	Es realitzaran 3 sortides de terreny. La sortida de camp és un procediment molt adient per tal que l'alumnat pugui contrastar el cos teòric amb la realitat, a més de fomentar la percepció directa d'elements i situacions geogràfiques que enriqueixen l'adquisició de coneixement per part de l'alumnat. En dues de les sortides s'haurà de realitzar un treball en grup, exposat.	6
Tutories ECTS		Grup petit (P)	Tutories en grup per resoldre problemes dels informes, memòries i lectures.	1.5

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (4,5 crèdits, 112,5 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual d'avaluació	Preparació de prova final	Estudi i treball autònom individual dels continguts de l'assignatura. Amb la informació obtinguda a les classes teòriques, els materials disponibles en xarxa i la bibliografia recomanada, l'alumnat haurà d'estudiar el temari de l'assignatura i preparar els continguts per a la seva avaluació a la prova escrita final.	57
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball pràctiques	Estudis i treballs autònoms individuals (4) i en grup (2) relacionats amb les pràctiques d'aula. L'alumnat haurà de resoldre els exercicis proposats i presentar les corresponents memòries.	55.5

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

1. Avaluació dels continguts. Consistirà en una prova escrita amb la que s'avaluarà l'assimilació i comprensió dels conceptes de l'assignatura assolits a través de les classes de continguts teòrics i dels textos dels seminaris de lectura. Suposarà un 40% del total.

2. Avaluació de les habilitats pràctiques que es resoldrà mitjançant la resposta de 4 exercicis de pràctiques d'aula i així mateix amb la redacció de dos treballs de curs exposats oralment. Mentre els exercicis de pràctiques suposaran un 30% de la qualificació global, les dues memòries del treball de curs tindran un pes del 30% del total.

La part dedicada a l'avaluació d'actituds i aptituds serà considerada com a valor qualitatiu en la nota global, així com davant incidència de nota no recuperada durant el quadrimestre. La forma d'avaluació és l'observació que realitza el professor de l'actitud de l'alumne/a a classe reflectida en el grau de participació, l'atenció, la disposició cap a l'estudi.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Seminaris i tallers

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Debats sobre un aspecte concret del temari a partir d'una lectura que, prèviament, el professor haurà desat a Aula digital
Criteris d'avaluació	4 pràctiques (2 resums de text en grup de 5% i 2 anàlisi de llibre de 10%)

Percentatge de la qualificació final: 30%

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Es realitzaran 3 sortides de terreny. La sortida de camp és un procediment molt adient per tal que l'alumnat pugui contrastar el cos teòric amb la realitat, a més de fomentar la percepció directa d'elements i situacions

Guia docent

geogràfiques que enriqueixen l'adquisició de coneixement per part de l'alumnat. En dues de les sortides s'haurà de realitzar un treball en grup, exposat.

Criteris d'avaluació Retroalimentacions a classes i feedbacks a classe ulterior.

Percentatge de la qualificació final: 0%

Tutories ECTS

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Sistemes d'autoavaluació (no recuperable)
Descripció	Tutories en grup per resoldre problemes dels informes, memòries i lectures.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	0%

Preparació de prova final d'avaluació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Estudi i treball autònom individual dels continguts de l'assignatura. Amb la informació obtinguda a les classes teòriques, els materials disponibles en xarxa i la bibliografia recomanada, l'alumnat haurà d'estudiar el temari de l'assignatura i preparar els continguts per a la seva avaluació a la prova escrita final.
Criteris d'avaluació	Avaluació dels continguts del curs en 2 parcials escrits de desenvolupament.
Percentatge de la qualificació final:	40%

Treball pràctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Estudis i treballs autònoms individuals (4) i en grup (2) relacionats amb les pràctiques d'aula. L'alumnat haurà de resoldre els exercicis proposats i presentar les corresponents memòries.
Criteris d'avaluació	2 Treballs i exposicions orals en grup: Memòries de sortida de terreny (30%)
Percentatge de la qualificació final:	30%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Buzai, G. (2004) Geografia Global, Lugar Editorial, Buenos Aires.
Capel, H. (1988) "Estudio introductorio" en Excepcionalismo en Geografía un análisis metodológico de Schaefer, K., Publicacions de la Universitat de Barcelona, Barcelona.
Estrabón (2001) Geografía, Editorial Gredos, Madrid.
Hiernaux, D.; Lindón, E. [eds.] (2006): Tratado de Geografía Humana. Barcelona, Anthropos.
Soja, E. (2000) Postmetropolis: critical studies of cities and regions, Blackwell Publishing, Los Angeles.

Bibliografia complementària

Guia docent

- Albet, A.; Benejam, P. (2000): Una geografia renovada: lugares y regiones en un mundo global . Barcelona, Vicens Vives.
- Bjelland, M., Fellmann, J.D., Montello, D., Getis, A., Getis, J. (2011) Human Geography: Landscapes of Human Activities. New York: Wiley-Blackwell.
- Gregory, D. (2007) Human geography. Londres: SAGE.
- Gregory, D., Johnston, R.J., Pratt, G., Watts, M., Whatmore, S. (eds) (2009) The dictionary of human geography. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Hiernaux, D. i Lindón, A. (2010) Los giros de la geografía humana: desafíos y horizontes. Barcelona: Anthropos Editorial
- Johnston, R.J., Gregory, D. i Smith, D.M. (eds) Diccionario Akal de geografía humana. Madrid, Akal.
- Nogué, J.; Romero, J. (Eds.) (2006): Las Otras Geografías, Valencia, Tirant Lo Blanch.
- Pallarés, M., Tulla, A. F. (2009): Geografía humana. Barcelona. FUOC.
- Vincent, J, Thomas, M., Cloke, P., Panelli, R. (eds) (2011) A companion to Social Geography. Oxford, Wiley-Blackwell.

